

## ילקוט לוי יצחק על התורה

רבים שהבחינות שבפנים כל בחי' ובחי' הוא בחי' בפ"ע, והבחינות שבאחור הם כולם יחד, וע"ד שנים מקרא וא' תרגום בטעמי מצות להרח"ו ז"ל זיע"א בפ' ואתחנן<sup>7</sup>, ועיין

ורק כופה ומכריח את עצמו כו', וחושן מורה על העבודה שבבחי' אתהפכא, שנתהפכו המדות דנה"ב להיות כפי מהות מדרגת נה"א, שעבודה זו היא בחי' פנים.

וענין נשיאת אהרן את שמות בני" על האפוד והחושן הוא הנתינת כח לבני" על ב' אופני העבודה דאתכפאי ואתהפכא (וע"ד ענין העלאת הנרות שע"י אהרן, אלא שפעולת העלאת הנרות היא בנוגע לנפש האלקית, ופעולת נשיאת האפוד והחושן היא בנוגע לביורוד נפש הבהמית). והיינו, שלא מבעי שכאשר נמצאים בעבודה שבבחי' אחוריים, בחי' אתכפאי, יש צורך בפעולת אהרן כו', כמ"ש ונשא אהרן את שמותם לפני ה' על שתי כתפיו ליכרון, אלא גם כאשר נמצאים בעבודה שבבחי' פנים, בחי' אתהפכא, כתיב ונשא אהרן את שמות בני ישראל גו' על לבו גו' ליכרון לפני ה', להעלותם לפני הוי', למעלה מעלה מבחי' שם הוי'.

ועפ"ז יובן הטעם שבחושן היתה לכל שבט אבן מיוחד בפ"ע, והיו חלוקים זמ"ז במינים ובגוונים (לפי גוון הדגלים), דכיון שענין החושן מורה על העבודה דאתהפכא, שהו"ע ביורוד כל פרטי כחות נה"ב שנהפכים לאור, לכן כאו"א חלוק בגוון ותוארו, היינו לפי אופן מהותו ומדרגתו, שבאופן כזה הרי הוא מתהפך לאור וטוב כו' (ראה גם סה"מ תרס"ח ע' קכ. לקוטי שיחות חכ"ג ע' 54), והיינו, שעבודה זו היא באופן שכל שבט ושבט במסילתו יעלה כו' . . משא"כ באפוד, בחי' אחור, שמורה על העבודה דאתכפאי בלבד, לא שייך שיהי' לכל שבט אבן מיוחד שמורה על פרטי מדרגת נה"א שבאותו השבט, שהרי האבן שהוא הנה"ב לא נתהפכה עדיין ליכלל ולהיות כפי מהות נה"א ממש, ויש כאן רק נתינת כח לעבודה דאתכפאי, שהיא אצל כולם בשוה, ולכן היו כל י"ב השבטים על סוג אחד של אבנים, עיי"ש.

(\* ראה זח"ב רלב, ב – הובא ונתבאר באור התורה פ' תצוה עמוד א'תרנו ואילך. א'תרסז ואילך. ספר המאמרים תרל"ג ח"א ע' קנו ואילך.

(7) וז"ל: ענין שנים מקרא ואחד תרגום, הנה שנים מקרא ב' פעמים כנגד תפארת יסוד, והענין כי ר"ת 'שנים' מקרא ש"ם והוא שדי והוי"ה שהוא גי' ש"ם ולכן מקרא גי' שם להורות על ב' שמות הנ"ל שהם בת"ת ויסוד, וז"ס לשון הרגיל בדרז"ל מקרא ולא תורה וכן נז' בנביאים והנה היא כתובה פנים ואחור, והנה פנים לשון רבים ואחור לשון יחיד ולא נאמר פנים ואחוריים רק פנים ואחור, כי לשון הקודש הוא פנים והם ב' מקרא אך תרגום שהוא אחור אינו אלא א' והוא וא' תרגום וכו'. ואבאר לך הטעם למה האחוריים תרגום, והענין כי תרגום גי' תרדמה והנה נסירת אחורים הי' ע"י תרדמה כמ"ש ויפל ה' אלדים תרדמה על

**שמות כח, כא - והאבנים תהיון על שמות בני ישראל שנים עשרה על שמותם פתוחי חותם איש על שמו תהיון לשני עשר שבט**

### מב

**ביאור הטעם, דב"חשן" היו חקוקים – י"ב שבטים – על י"ב אבנים שונות, משא"כ באפוד היו כל שמות השבטים חקוקים על מין אבן א' "שהם"**

הנה' מצינו בחשן ואפוד, בחשן שבפניו על לבו היו השבטים חקוקים כל שבט ושבט על מין אבן בפני עצמו, שהיו י"ב מיני אבנים, משא"כ באפוד<sup>2</sup> שבאחוריו היו כל שמות השבטים חקוקים על מין אבן א' שהם.

וכן מצינו עד"ז בתפילין, תפילין של יד כל ד' פרשיות הם בבית א', ובתפילין של ראש כל פרשה יש בית בפ"ע, וכן מצינו עד"ז בהילולי הארץ שעל כל צבא הארץ כתיב הלל א', הללו את ה' מן הארץ תנינים כו' אש וברד כו' ההרים כו' עץ פרי כו' עד זקנים עם נערים על כלם כתיב הללו א', ובהילולי השמים כתיב עם כל א' בפ"ע הללו, הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים הללוהו כל מלאכיו כו' וכן הלאה עד הללוהו שמי השמים כו'.

והשרש לכל זה הוא ענין פנים ואחור, פנים לשון

(1) תצוה כח, ט-י.

(2) ראה רש"י תצוה כח, ד. שם, ו.

(3) בהבא לקמן ראה אור התורה פרשת בא ע' שמה.

(4) תהלים קמח, פסוקים ז-יב. "הללו את ה' מן הארץ תנינים וכל תהומות". "אש וברד שלג וקיטור רוח סערה עושה דברו". "ההרים וכל גבעות עץ פרי וכל ארזים". "החי וכל בהמה רמש וציפור כנף". "מלכי ארץ וכל לאמים שרים וכל שפטי ארץ". "בחרים וגם בתולות זקנים עם נערים".

(5) שם, פסוקים א-ד. "הללו את ה' מן השמים, הללוהו במרומים". "הללוהו כל מלאכיו, הללוהו כל צבאיו". "הללוהו שמש וירח, הללוהו כל כוכבי אור". "הללוהו שמי השמים וגו'".

(6) ראה תורת מנחם – ספר המאמרים ה'תשכ"ו ע' קלב וז"ל: כללות החלוק בין האפוד לחושן הוא, שהאפוד (שהי' אהרן חוגר מאחוריו) הוא בחי' אחוריים, והחושן (שהי' על לבו) הוא בחי' פנים (\*). וענינו בעבודה, שאפוד מורה על העבודה שהיא בבחי' אחור, כמ"ש אחרי הוי' אלוקים תלכו, שהיא העבודה בבחי' אתכפאי בלבד, היינו, שלא נהפך לבו מתאוות עוה"ז כו', ועדיין אין לו חפץ ותשוקה לאלקות,

במגן ערמת חטים כו'.

וחשן ואפוד הם ג'כ בחי' פנים ואחור, כי החשן הי' בצד הפנים, והאפוד באחור, וכמו כ' שמים וארץ.

וכן תפילין של ראש ותפילין של יד, תש"ר בז"א<sup>12</sup> שהוא בחי' פנים שמים, ותש"י במלכות שהיא בחי' אחור ארץ.

לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר בראשית עמוד ריד

ובורא את הכל, לישנא מעליא, הרי עכ"פ כינו את רע בשם כל, וכן משמע הפי' ברבות סדר אחרי ר"פ כ"ב ע"פ ויתרון ארץ בכל היא אפילו דברים שאתה רואה מיותרין בעולם כגון זכובים ופרעושים ויתושים אף הן בכלל ברייתו של עולם דכתיב ויכולו השמים וכן איתא בקהלת רבה דצ"ו ע"ד, הרי גם יתושים נקראים בכל, ואפשר עד"ג כ' מאמר הנשים הארוכות שאמרו וכן אז חדלו לקטר למלכת השמים חסרנו כל בירמיה ס' מ"ד י"ח, דהפי' כל היינו על השפעות הגשמיים הנמשכים מק"נ כו' ועיין מזה בעקרים מ"ג פ"ח ובעקידה שמו"ז, וע' בהרמב"ן פ' חיי שרה, וזהו ענין מ"ש יראו מה' כל הארץ, כל הארץ דוקא אף מבחי' כל שדרכו למנות שאפילו המזיקים הם יראים מהש"י וכמ"ש בתו"א פ' יתרו [עד, ד] סד"ה וכל העם רואים אך יראה זו הוא מרחוק וזהו מה'.

אך צ"ל בבחינת ייראו את ה' קדושו בבחי' ביטול ממש שזהו פי' את ה' להיות בבחינת את הטפל ממש לשם הוי' שלא להיות לו שום ציון בפ"ע וכו', וזהו ענין את שדרכו למנות שנינו שהוא המספר העליון ע"ד ע"ס שהם בבחי' את הוי' איהו וגרמוהי חו"ד וחסמה הוא כח מה בחינת ביטול כו' עיי"ש.

(12) ראה אור התורה ואתחנן ע' שמה וז"ל: תש"י שהם מוחי' דמל' הם נק' החב"ד שיש בזה לעולמות כו' ותש"ר הם המשכות חכמתו כו' להעולמות וכו',

ההפרש בין ד' מוחי' דתש"י שהם בבחי' מל', לד' מוחי' דתש"ר שהם בבחי' ז"א, כי בחי' מל' היא מקור דבי"ע דהיינו שהיא בחי' ממוכ"ע כנ"ל והחב"ד הוא ענין כמ"ש כולם בחכ' עשית ומה נמשך ג"כ חכ' בכל נפש המשכלת, והנה בחי' זו שהוא ית' ממוכ"ע מורגש בשכל אנושי כנ"ל רק שהציווי הראת לדעת היינו להתבונן בזה וזהו ע"ד מוחי' דתש"י שהוא הדעת איך הוא ית' ממוכ"ע שברא כל העולמות מאין ליש ואתה מוחי' את כולם ולפי שדבר זה נרגש ונודע ולכן נק' המל' עלמא דאתגליא ע"כ נק' בחי' מוחי' אלו החב"ד שיש בזה העולם וכן שרשן למעלה הם חב"ד הנמשך ומתפשט ממנו ית' להעולמות היינו בחי' מלכות כו' ונק' חכ' תתאה, אבל תש"ר הם המשכות כחב"ד ממנו ית' להעולמות שיהי' להם ידיעה בבחי' סוכ"ע שלמעלה מבחי' מל' וזהו ע"ד מוחי' דז"א והוא מבחי' ח"ע. עיי"ש.

וראה תורת מנחם – ספר המאמרים מלוקט חלק ד ע' קח ואילך.

בקהלת יעקב<sup>8</sup> מע' שנים מקרא וא' תרגום, ולהעיר מענין את שדרכו למנות, כל שדרכו למנות, א"ת הוא הראשית והפנים דהא"ב דאתב"ש<sup>10</sup>, כ"ל הוא האחרית דהיינו האחוריים דהא"ב הזה, וד"ל. ועיין בדרוש<sup>11</sup> כי תשא כו'

האדם הרי בנסירת אחורי היתה תרדמה שהוא סוד התרגום. עיי"ש. ראה אור התורה נ"ך ח"ב עמוד א'קז. תורת מנחם – תפארת לוי יצחק בראשית סי' יב.

(8) קהלת יעקב אות שי"ן וז"ל: והרב ז"ל (פרי עץ חיים שער הנהגת הלימוד) כתב כי שנים מקרא הוא סוד יהו"ה שבתפארת, ושדי שביסוד גימטריא ש"מ, ותרגום הוא סוד אחוריים של עשר ספירות, אחוריים של עשר היות כזה י' י"ה יהו"ה, עשר\*) פעמים גימטריא תרגום וכו', ולכאורה נראה שהוא כדעת הקנה שנים מקרא תפארת ויסוד ואחד תרגום מלכות שעומדת מאחורי זעיר, והוא סוד אחוריים, אך המעיין בפרי עץ חיים שער השבת יראה דעת הרב דסוד התרגום הוא קליפת נוגה שעולה ערב שבת סמוך לשבת אל הקדושה, ועל ידי קריאת התרגום אנו מעלין אותה, כי אונקלוס הגר אמרו, והגרים להם נשמה מבחינת נוגה, וכן כתב בספר כנפי יונה חלק ג סימן ז באורך עיי"ש.

(\*) צריך לומר תשע פעמים עם הכולל  $(648 = 9 \times 72)$  + הכולל 649, כמספר תרגום. כמו שכתב רבינו וז"ל שהרי בכל ספירה מי' ספירות יש הוי"ה אחד, ואחור שלה שהוא ריבוע גימטריא ע"ב, נמצא ט' פעמים ע"ב מנין תרגום נגד כל האחוריים, מן החכמה עד היסוד וכולם ניתנים אל המלכות (פי' שבחי יעקב לקהלת יעקב כאן).

(9) ראה ביצה ג, ב. בגמ' שם דנין מה נק' דבר חשוב במנין, "את שדרכו למנות" שדבר חשוב הוא רק זה שתמיד מוכרים אותו במנין, או "כל שדרכו למנות" שלפעמים מוכרים אותו לפי מנין יחידות, (ולא במשקל או במידה).

הביאור עפ"י חסידות – ראה: לקמן הערה 11. תורת מנחם – ספר המאמרים ה'תשכ"ו ע' קכח ואילך. ה'תשכ"ז ע' קסט ואילך.

(10) מרמוז, דבסדר אותיות "את-בש", האותיות "את" הוא ה'ראש' וה'פנים' – היינו ההתחלה, ואותיות "כל" הוא האחוריים, והוא: א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"צ ו"פ ז"ע ח"ס ט"נ י"מ כ"ל.

(11) ראה אור התורה פ' כי תשא עמוד א'תתכח וז"ל: השל"ה פרשת במדבר דף שמו"ח ע"ב פי' מארז"ל פ"ק דביצה בענין את שדרכו למנות שנינו או כל שדרכו למנות שנינו, דבחי' את שדרכו זהו ענין המספר של עוה"ב הנמשך מבחי' את היינו אותיות התורה מאלף עד תיו כו', אמנם אינו מובן איך כל שדרכו זהו המספר של עוה"ז,

ונראה עפמ"ש בישעיה סי' מ"ה זיין, יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא רע, וארז"ל פ"ק דברכות די"א ע"ב כתיב רע וקרין הכל היינו מה שאנו אומרים בתחלת ברכת יוצר המאורות עושה שלום